

(c) प्राण्यांचे वर्गीकरण आणि उदाहरणे, प्राणी शरीरविज्ञान

- १) प्राण्यांचे वर्गीकरण आणि उदाहरणे
- २) प्राणी शरीरविज्ञान

१) प्राण्यांचे वर्गीकरण आणि उदाहरणे

- १) ट्रायकोमोनास योनिनालिस हे ..... आहे.
१) बुरशी   २) जिवाणू   ३) प्रोटोज्नुआ   ४) विषाणू
१) Trichomonas vaginalis is a .....
१) Fungi   २) Bacteria   ३) Protozoa   ४) Virus
- २) खालीलपैकी, प्रोबोसिडिया ऑर्डरचे वैशिष्ट्यपूर्ण वैशिष्ट्य कोणते नाही ?
१) पायाचे तळवे मऊ आणि फंटी उशी पांढर्या लवचिक तंतूनी झाकलेले असतात.
२) कान हे कारच्या रेडिएटरसारखे असतात.
३) ते रुमिनंट आहेत आणि त्यांना पित्त मूत्राशय नाही.
४) किडनीमध्ये ५-७ लोब असतात.
- २) Among the following, which one is not the characteristic feature of the order Proboscidea ?
१) The soles of the feet are covered with soft and fatty cushion white elastic fibres.
२) Ears are like the radiator of a car.
३) They are ruminants and have no gall bladder.
४) The kidney has 5—7 lobes.

- ३) प्राण्यांच्या क्रमाच्या जोड्या त्यांच्या फिरण्याच्या सवर्योशी जुळवा:

a) ऑर्डर चिरोप्टेरा	i) बुरुज, खोदणे आणि चढणे
b) ऑर्डर डर्मोप्टेरा	ii) वेगाने फिरते, झाडापासून झाडावर झोके घेते.
c) ऑर्डर प्राइमेट्स	iii) आर्बोरियल प्राणी आणि कार्यक्षम ग्लायडर आहेत
d) ऑर्डर फोलिडोटा	iv) हे सस्तन प्राणी सतत उड्हाण करण्यास सक्षम आहेत

पर्यायी उत्तरे :

(a) (b) (c) (d)

- १) (i) (ii) (iii) (iv)
- २) (ii) (iii) (iv) (i)
- ३) (iii) (ii) (i) (iv)
- ४) (iv) (iii) (ii) (i)

- ३) Match the pairs of animal order with their moving habits :

a) Order Chiroptera	i) Burrows, digs and also climbs
b) Order Dermoptera	ii) Moves fast, swings from tree to tree .
c) Order Primates	iii) Are arboreal creatures and efficient gliders
d) Order Pholidota	iv) Are mammals capable of sustained flight

Answer options :**(a) (b) (c) (d)**

- 1) (i) (ii) (iii) (iv)
- 2) (ii) (iii) (iv) (i)
- 3) (iii) (ii) (i) (iv)
- 4) (iv) (iii) (ii) (i)

- 8) खालीलपैकी कोणता राज्य प्रोटिस्टा सूष्टीचा भाग नाही?
- १) हायड्रिला
  - २) अमीबा
  - ३) पॅरामेशियम
  - ४) युग्लिना
- 4) Which of following is NOT a member of kingdom Protista?
- १) Hydrilla
  - २) Amoeba
  - ३) Paramecium
  - ४) Euglenaell
- ५) शंखशास्त्राचा अभ्यास म्हणजे कशाचा अभ्यास ?
- १) सिलेंटरेट
  - २) मोलुस्का
  - ३) मोलुस्कांचे कवच
  - ४) मोलुस्कांचे आवरण
- 5) Conchology is the study of what ?
- १) Coelenterates
  - २) Mollusca
  - ३) Shells of Mollusca
  - ४) Mantle of Mollusca
- ६) खालील वर्गीकरणशास्त्रज्ञांना त्यांच्या वनस्पती वर्गीकरण प्रणालीवरील पुस्तकांशी जुळवा.
- a) इंग्लर आणि प्रॅट्ल
  - i) फ्लॉवरिंग प्लांट्सची उत्क्रांती आणि वर्गीकरण
  - b) जॉन हचिन्सन
  - ii) डाय किंवा नॅचरलिचेन फ्लॅन्झेनफॅमिलीन
  - c) बेंथम आणि हूकर
  - iii) फ्लॉवरिंग वनस्पतींचे कुटुंब
  - d) आर्थर क्रॉनक्रिस्ट
  - iv) जेनेरा प्लांटारम
- उत्तर पर्याय:
- (a) (b) (c) (d)**
- १) (ii) (iv) (i) (iii)
  - २) (iii) (ii) (i) (iv)
  - ३) (ii) (iii) (iv) (i)
  - ४) (iii) (iv) (i) (ii)
- 6) Match the following Taxonomists with their books on Plant Classification System :
- a) Engler and Prantl
  - i) The Evolution and Classification of Flowering Plants
  - b) John Hutchinson
  - ii) Die or Naturlichen Pflanzenfamilien
  - c) Bentham and Hooker
  - iii) Families of the Flowering Plants
  - d) Arthur Cronquist
  - iv) Genera Plantarum

Answer options :**(a) (b) (c) (d)**

- 1) (ii) (iv) (i) (iii)
- 2) (iii) (ii) (i) (iv)
- 3) (ii) (iii) (iv) (i)
- 4) (iii) (iv) (i) (ii)

- ७) मोलुस्का वर्गीय प्राणी मृदुकाय असतात. आणि ते खालील वैशिष्ट्ये धारण करतात :
 अ) ते प्राणिसृष्टीमधील दुसरा सर्वात मोठा वर्ग आहे.   ब) सर्वसाधारणपणे ते द्विपक्षीय सममितीय असतात
 क) ते फक्त जमिनीवरच राहतात.   ड) त्यांना मांसल पाय असतात.
 वरीलपैकी कोणते विधान /विधाने बरोबर आहेत ?
 १) फक्त अ   २) अ, ब आणि ड   ३) अ, ब आणि क   ४) फक्त अ आणि ब
- 7) Phylum Mollusca contains soft bodied animals characterized of :
 a. They are second largest phylum in animal kingdom
 b. They are generally bilaterally symmetrical
 c. They are only Terrestrial animals
 d. They are having muscular foot
 Which of the statements given above is/are correct ?
 1) only a   2) a, b and d   3) a, b and c   4) only a and b

- ८) खालील जुळवा :
 a) हायड्रा
 b) ओपलिना
 c) सायकॉन
 d) Hirudinaria granulosa
- i) प्रोटोज्ञोआ
 ii) पोरिफेरा
 iii) एंडेलिडा
 iv) Coelenterata

उत्तर पर्याय:
 (a) (b) (c) (d)
 १) (iv) (i) (iii) (ii)
 २) (iv) (i) (ii) (iii)
 ३) (i) (ii) (iii) (iv)
 ४) (iii) (i) (ii) (iv)

- 8) Match the following :
 a) Hydra   i) Protozoa
 b) Opalina   ii) Porifera
 c) Sycon   iii) Annelida
 d) Hirudinaria granulosa   iv) Coelenterata

Answer options :
 (a) (b) (c) (d)
 १) (iv) (i) (iii) (ii)
 २) (iv) (i) (ii) (iii)
 ३) (i) (ii) (iii) (iv)
 ४) (iii) (i) (ii) (iv)

- ९) अपृष्ठवंशी प्राण्यांचा दुसरा सर्वात मोठा गट कोणता ?
 १) आर्थो पोडा   २) पोरिफेरा   ३) मोलुस्का   ४) एकिनोडर्माटा
 ९) Which is the second largest phylum of invertebrate ?
 १) Arthropoda   २) Porifera   ३) Mollusca   ४) Echinodermata

१०) खालील जुळवा:

a) डिन्होई	i) सायक्लोस्टोम
b) Elasmobranchii	ii) फुफ्फुसाचा मासा
c) Teleostei	iii) हाडाचा मासा
d) Marsipobranchii	iv) कार्टिलागिनस मासे

पर्यायी उत्तरे :

(a) (b) (c) (d)

१)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
२)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
३)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
४)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

१०) Match the following :

a) Dipnoi	i) Cyclostomes
b) Elasmobranchii	ii) Lung fish
c) Teleostei	iii) Bony fish
d) Marsipobranchii	iv) Cartilaginous fish

Answer options :

(a) (b) (c) (d)

१)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
२)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
३)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
४)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

११) कोणता कोलेंटेराटा सी पेन किंवा सी फेदर म्हणून प्रसिद्ध आहे?

१) अल्सीओनियम	२) पेन्टुला	३) गॉर्गोनिया	४) आरेलिया

११) Which coelenterata is popularly known as “sea pen” or “sea feather”?

१) Alcyonium	२) Pennatula	३) Gorgia	४) Aurelia

१२) खालील जुळवा:

a) ड्रॉनफ्लाय	i) प्लेकोप्टेरा
b) फिशिलीज	ii) इफेमेरोपेट्रा
c) मेफ्लाइज	iii) न्यूरोप्टेरा
d) स्टोनफ्लाइज	iv) ओडोनाटा

पर्यायी उत्तरे :

(a) (b) (c) (d)

१)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
२)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
३)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
४)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

12) Match the following :

a) Dragonflies	i) Plecoptera
b) Fishflies	ii) Ephemeroptera
c) Mayflies	iii) Neuroptera
d) Stoneflies	iv) Odonata

Answer options :

(a) (b) (c) (d)

- 1) (iv) (iii) (ii) (i)
2) (iii) (ii) (i) (iv)
3) (iv) (i) (iii) (ii)
4) (ii) (i) (iii) (iv)

१३) आर्थोपोडा जातीय प्राण्यांचे विशिष्ट गुणधर्म कोणते आहेत ?

- अ) सर्वात मोठी फाइलम
क) खंडित शरीर
ब) स्केलेटन चिटिनने झाकलेले आहे
ड) द्विपक्षीय सममिती शरीर

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ   २) फक्त अ व ब   ३) फक्त अ, ब आणि क   ४) अ, ब, क व ड

13) What are the peculiar characters of phylum Arthropoda ?

- a) Largest phylum
c) Segmented body
b) Skeleton is covered with chitin
d) Bilaterally symmetry body

Answer options :

- 1) Only a   2) Only a and b   3) Only a, b and c   4) a, b, c and d

१४) खालीलपैकी कोणत्या जातीच्या प्राण्यात खुली रक्ताभिसरण प्रणाली आहे ?

- (१) आर्थोपोडा   (२) अँनेलिडा   (३) सायक्लोस्टोमाटा   (४) पायसेस

१५) Animals of which phylum contains open circulatory system ?

- (1) Arthropoda   (2) Annelida   (3) Cyclostomata   (4) Pisces

१५) खालील जोड्या जुळवा :

सस्तन प्राण्यांचे प्रकार

- (a) थैली असलेले सस्तन प्राणी
(b) उडणारा सस्तन प्राणी
(c) दात नसलेला सस्तन प्राणी
(d) मुळ्या खाणारा सस्तन प्राणी

उदाहरण

- i) ब्रॅडीपस
ii) मॅक्रोपस
iii) मनीस
iv) टेरोपस

पर्यायी उत्तरे :

- (१) (a)-(ii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(iii)   (२) (a)-(i), (b)-(iii), (c)-(ii), (d)-(iv)
(३) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(iii), (d)-(i)   (४) (a)-(iv), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(ii)

१५) Match the following :

Mammal type

- (a) Pouched Mammal
(b) Flying Mammal
(c) Toothless Mammal
(d) Ant eater Mammal

Example

- (i) Bradypus
(ii) Macropus
(iii) Manis
(iv) Pteropus

Answer options :

- (1) (a)-(ii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(iii)
 (3) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(iii), (d)-(i)
- (2) (a)-(i), (b)-(iii), (c)-(ii), (d)-(iv)
 (4) (a)-(iv), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(ii)

१६) टॅकझोनॉमी या संज्ञेचा जनक :

- (a) अरिस्टोटल (b) लिनियस (c) ए.पी.डी. कॅडोल (d) प्लेटो

पर्यायी उत्तरे :

- (१) फक्त (a) (२) फक्त (a) आणि (b) (३) फक्त (c) (४) फक्त (d)

१६) The term Taxonomy was coined by :

- (a) Aristotle (b) Linnaeus (c) A. P. de Candolle (d) Plato

Answer options :

- (1) Only (a) (2) Only (a) and (b) (3) Only (c) (4) Only (d)

२) प्राणी शरीरविज्ञान

१) मुक्त जिवंत प्रोटोज़ोआमध्ये आहार देण्याची पद्धत आहे:

- १) होलोज्नोइक २) सप्रोज्नोइक ३) दोन्ही (१) आणि (२) ४) वरीलपैकी नाही

१) Mode of feeding in free living protozoans is :

- १) Holozoic २) Saprozoic ३) Both (1) and (2) ४) None of the above

२) गांडूळाचे निर्वहन करणारे अवयव -

- अ) पॅरापोडियम ब) प्रोग्लॉटिड्स क) सिटेय ४) फक्त ब आणि ड

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ आणि ब २) फक्त क ३) फक्त अ आणि ड ४) फक्त ब आणि ड

२) Locomotory organ in earthworm is

- a) Parapodium b) Proglottids c) Setae d) Pseudopodia

Answer options :

- 1) Only a and b 2) Only c 3) Only a and d 4) Only b and d

३). खालीलपैकी कोणती लाल रक्त प्रणाली नाही ?

- १) केल २) डफी ३) ABO ४) HLA

३) Which of the following is NOT a red blood system?

- 1) Kell 2) Duffy 3) ABO 4) HLA

४) तरुण जिवंत जन्माला येतात परंतु प्राथमिक अविकसित अवस्थेत असे म्हणतात:

- १) मेटाथेरिया २) युथेरिया ३) प्रोटोथेरिया ४) वरीलपैकी नाही

४) The young are born alive but in a rudimentary undeveloped condition is known as :

- 1) Metatheria 2) Eutheria 3) Prototheria 4) None of the above

५) किनारपट्टीच्या शिराचा पायथ्याशी ..... कोन कीटकातील पंखांच्या सामान्य शिरेमध्ये असतो.

- १) गुदद्वारासंबंधी २) ऑपिकल ३) Humeral ४) तटीय

- 5) At the base of coastal vein ..... angle is present in general veination of wing in insect.
1) Anal   2) Apical   3) Humeral   4) Coastal
- 6) बुलच्या सेमिनल व्हेसिकल्सचे स्नाव भरपूर प्रमाणात असतात
1) कॉपर   2) फ्रूक्टोज   3) मॅनोज   4) जेल
- 6) Bull's seminal vesicles secretions are rich in
1) Copper   2) Fructose   3) Mannose   4) Gel
- 7) साधारणपणे पोरिफेरामध्ये गॅमीट कशामुळे तयार होतात ?
1) कोयानोसाईट्स   2) आर्किओसाईट्स   3) मायोसाईट्स   4) पिनाकोसाईट्स
- 7) Normally in porifera the gametes are formed by
1) Choanocytes   2) Archaeocytes   3) Myocytes   4) Pinacocytes
- c) "Lumpi-Pro Vacinne" तंत्रज्ञानाबाबत खालीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे/आहेत ?
a) ICAR-NRCE इंक्रिन्स आणि ICAR-IVRI इजाथागर यांनी विकसित केले आहे
b) एलएसडी विरुद्ध प्राण्यांच्या रोगप्रतिबंधक लसीकरणासाठी वापरला जातो
c) लसीकरणाच्या एका डोसनंतर एलएसडीपासून दीर्घायुष्य संरक्षण देते
d) IVBP पुणे यांना व्यावसायिक उत्पादनासाठी सुपूर्द केले आहे
- पर्यायी उत्तरे :
1) फक्त a आणि d   2) फक्त b   3) फक्त c   4) फक्त d
- 8) Which of the following statement/s is/are incorrect regarding "Lumpi-Pro Vaccine" technology?
a) is developed by ICAR-NRCE equines and ICAR-IVRI Izathagar
b) is used for the prophylactic immunization of animals against LSD
c) gives long life protection against LSD after single dose of immunization
d) is handed over for commercial production to IVBP Pune

Answer options :

- 1) a and d only   2) b only   3) c only   4) d only

उत्तरे

(८) प्राण्यांचे वर्गीकरण आणि उदाहरणे, प्राणी शरीरविज्ञान

१) प्राण्यांचे वर्गीकरण आणि उदाहरणे

१-३	२-३	३-४	४-१	५-३	६-३	७-२	८-२	९-३	१०-१
११-२	१२-१	१३-४	१४-१	१५-१	१६-३				

२) प्राणी शरीरविज्ञान

१-३	२-२	३-२	४-१	५-३	६-२	७-२	८-३
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----